

Noot bij Raad van State 11 mei 2005, LJN: AT5362, zaaknr. 200402401/1

<http://www.rechtspraak.nl/ljn.asp?ljn=at5362>

Wetsartikelen: art. 10, lid 1, sub d, Wob, artt. 16, 22 en 23 Wbp

Trefwoorden: bijzondere persoonsgegevens, strafrechtelijke gegevens

Samenvatting:

Ingevolge artikel 10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet openbaarheid van bestuur blijft het verstrekken van informatie achterwege, voor zover dit persoonsgegevens, als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens betreft, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. De minister heeft de twee gevraagde faxberichten van het OM aan de Belastingdienst Rotterdam met bijlagen verstrekt op grond van de Wbp. Appellant klaagt dat de rechtbank heeft miskend dat de Minister op zijn verzoek om informatie de Wbp niet mocht toepassen en ingevolge de Wob gehouden was om die informatie openbaar te maken. Dit betoog faalt. Aangezien de faxberichten met bijlagen, naar niet in geschil is, strafrechtelijke persoonsgegevens betreffende appellant en zijn cliënt bevatten, heeft de minister terecht de Wbp toegepast.

Noot:

1. Deze beroepzaak gaat over de openbaarmaking van in enkele faxberichten opgenomen strafrechtelijke persoonsgegevens. Die gegevens betreffen appellant/verzoeker en diens cliënt. Het verzoek om openbaarmaking van de betreffende stukken is gebaseerd op de Wob. De minister van Justitie heeft dit verzoek echter behandeld op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens. Op basis van de Wbp heeft de minister verzoeker een tweetal faxberichten doen toekomen. De overigens opgevraagde stukken bleken onvindbaar. De klacht van appellant betreft primair de toepassing van de Wbp op een Wob-verzoek, althans voor zover het gaat om bijzondere (gevoelige) persoonsgegevens, in het bijzonder strafrechtelijke persoonsgegevens.
2. Als onderdeel van de Aanpassingswet verwerking persoonsgegevens (Stb. 2001, 180) is per 1 september 2001 in art. 10, eerste lid, sub d, Wob voorzien in een nieuwe absolute weigeringsgrond met betrekking tot persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. Deze weigeringsgrond is wat de categorie van strafrechtelijke persoonsgegevens betreft afgestemd op het bijzondere verwerkingsregime in de artt. 16, 22 en 23 Wbp jo. de regeling van inzageverzoeken in art. 35 jo. de uitzonderings- en beperkingsgronden in artikel 43 Wbp. Hieruit blijkt dat de wijze waarop de absolute weigeringsgrond met betrekking tot strafrechtelijke gegevens in de Wob is geformuleerd onvoldoende recht doet aan het gedetailleerde afwegingskader in de Wbp en achterliggende richtlijn 95/46/EG. De betekenis van deze uitspraak is dat de bestuursrechter, in navolging van de minister als bestuursorgaan, dit interpretatieprobleem oplost door het betreffende Wob-verzoek in een Wbp-inzage-/informatieverzoek te transformeren. In navolging van de rechtbank Rotterdam gaat de afdeling daarin mee, op basis van de volgende, minimale motivering: omdat de faxberichten strafrechtelijke persoonsgegevens betreffende appellant en zijn cliënt bevatten, heeft de minister terecht de Wbp toegepast. Mijn voorkeur zou zijn uitgegaan naar een andere uitleg, te weten dat het Wbp-afwegingskader zou zijn ingelezen in de besluitvorming op basis van de artt. 3 jo. 10, eerste lid, sub d, Wob, toegespitst op het hierin opgenomen – voorwaardelijke - toepassingsvereiste, dat de verlangde verstrekking kennelijk inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt. Dan was hetzelfde resultaat bereikt, echter onder respectering van zowel de Wob als de Wbp.

3. De toepassing van de Wbp op dit type informatieverzoeken is een aflopende zaak in verband met de inwerkingtreding per 1 september 2004 van de Wet justitiële gegevens in verband met het verwerken van strafvorderlijke gegevens (Stb. 2004, 315 en 390). Tegelijkertijd is de naam van deze wet gewijzigd in de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (WJS) Ingevolge art. 2, tweede lid, aanhef en sub e, Wbp is deze wet met ingang van die datum niet meer van toepassing op de verwerking van strafvorderlijke gegevens door het Openbaar Ministerie. Met betrekking tot na dit tijdstip ingediende Wob-verzoeken betreffende bij het OM aanwezige strafrechtelijke gegevens geldt derhalve een ander regime, want kan niet meer op de Wbp worden teruggevallen. Binnen het toepassingsbereik van de WJS is de Wbp immers niet meer van toepassing. Met betrekking tot Wob-verzoeken betreffende dit type, bij het OM aanwezige, gegevens moet nog worden vastgesteld, of de WJS op grond van art. 2 Wob wordt aangemerkt als uitputtende, aan de Wob derogerende regeling. Een dergelijke vaststelling ligt voor de hand, mede in het verlengde van een vergelijkbare constatering betreffende de Wet politieregisters (ABRS 4 maart 1999, AB 2002, 39 m.nt. SZ). Ook onder het nieuwe regime van de WJS blijft de bestuursrechtelijke rechtsbescherming gehandhaafd, door beslissingen op informatieverzoeken in deze wet als besluit in de zin van art. 1:3, tweede lid, Awb te kwalificeren (vgl. in dit verband art. 39n). Anders dan de Wob voorziet de WJS echter in een gesloten verstrekkingenregime, zodat het bereik van de openbaarheid van bestuur door de inwerkingtreding van deze specifieke openbaarmakingsregeling verder is teruggedrongen.

Prof. mr. G. Overkleeft-Verburg
hgl. Staats- en Bestuursrecht EUR